Perustuslakivaliokunta

Tiistai 21.11.2017 klo 10.00—12.25

Läsnä
puheenjohtaja Annika Lapintie vas
varapuheenjohtaja Tapani Tölli kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Anna-Maja Henriksson r (9, 10) (8 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Ilkka Kantola sd
jäsen Kimmo Kivelä sin (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Antti Kurvinen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Leena Meri ps (8, 9, 10) (7 osittain)
jäsen Outi Mäkelä kok
jäsen Ville Niinistö vihr (9, 10) (8 osittain)
jäsen Juha Rehula kesk
jäsen Wille Rydman kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Matti Torvinen sin (4, 5, 6, 7) (3, 8 osittain)
varajäsen Olli Immonen ps (9, 10) (8 osittain)
varajäsen Mats Löfström r
varajäsen Ben Zyskowicz kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Matti Marttunen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 9 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 164/2017 vp
Asiantuntijalausunto HE 164/2017 vp PeV 21.11.2017 hallitussihteeri Anu Kangasjärvi, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 3

Asiantuntijalausunto HE 164/2017 vp PeV 21.11.2017 professori Pauli Rautiainen Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 164/2017 vp PeV 21.11.2017 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 164/2017 vp PeV 21.11.2017 professori Raija Huhtanen Asiantuntijalausunto D 3

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitussihteeri Anu Kangasjärvi, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- professori Pauli Rautiainen, liite
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- professori Raija Huhtanen, liite

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Unionin toimielinten tietosuoja-asetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 26/2017 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 15/2017 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus asetukseksi yksilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (Unionin toimielinten tietosuoja-asetus)

Perustuslakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 34/2017 vp - U 26/2017 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kutsua kuultaviksi oikeusministeriön edustaja, tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, professori Päivi Leino-Sandberg ja professori Tuomas Ojanen.

5. Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2018; alustavia näkemyksiä

Valtioneuvoston E-selvitys E 49/2017 vp
Liiteasiakirja Komission työohjelma 2018

Perustuslakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 33/2017 vp - E 49/2017 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian EJ 33/2017 vp - E 49/2017 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: EU/OSA; Komission tiedonanto: Laitonta verkkosisältöä vastaan. Lisää vastuuta verkkoalustoille.

Valtioneuvoston E-selvitys E 99/2017 vp
Liiteasiakirja EU/OSA; Komission tiedonanto: Laitonta verkkosisältöä vastaan. Lisää vastuuta verkkoalustoille.

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 99/2017 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kansaneläkkeen ja eräiden muiden etuuksien vuoden 2018 indeksitarkistuksista sekä kansaneläkeindeksistä annetun lain 2 §:n ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 123/2017 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kansaneläkkeen ja eräiden muiden etuuksien vuoden 2018 indeksitarkistuksista sekä kansaneläkeindeksistä annetun lain 2 §:n ja eräiden muiden lakien muuttamisesta PeVP 106/2017 vp, A 10

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 16.11.2017 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä päätettiin poistaa kappaleen 16 viimeisestä virkkeestä sana ”hyvin”.

Kappaleen 20 viimeinen virke päätettiin muuttaa kuulumaan seuraavasti: ”Perustuslakivaliokunta suhtautuu erittäin vakavasti sosiaalisen peruskirjan valvontakäytännössä esitettyihin huomioihin ja katsoo, että valtioneuvoston olisi syytä ryhtyä pikaisesti tarvittaviin toimenpiteisiin niiden johdosta.”

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 100/2017 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi A 8

Eriävä mielipide HE_100_2017_Eriävä_Zyskowicz_Mäkelä.pdf B 8

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunnan perustelujen kappaleen 13 toisen virkkeen sanamuoto "olisi" muutettiin muotoon "on".

Kappaleen 23 viimeinen virke päätettiin poistaa.

Edustaja Zyskowicz ehdotti edustaja Mäkelän kannattamana, että kappale 26 muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaisesti perusoikeuksiin kajoavien (ks. mm. PeVL 6/2014 vp) rangaistussäännösten tulee täyttää perusoikeuden rajoittamiselle asetettavat yleiset edellytykset ja kulloisestakin perusoikeussäännöksestä mahdollisesti johtuvat erityisedellytykset. Suhteellisuusvaatimus puolestaan edellyttää sen arvioimista, onko perusoikeuteen puuttuva kriminalisointi välttämätön sen taustalla olevan oikeushyvän suojaamiseksi. Tältä osin tulee arvioida, onko vastaava tavoite saavutettavissa muulla perusoikeuteen vähemmän puuttuvalla tavalla kuin kriminalisoinnilla (ks. PeVL 23/1997 vp, s. 2/II)."

Asiasta äänestettiin. Äänin 10—4 yhden äänestäessä tyhjää valiokunta hyväksyi pohjan, eikä kappaleeseen tehty muutoksia.

Kappaleen 30 ensimmäisen virkkeen loppuun lisättiin sana "erehdyttämistarkoituksessa". Toinen virke muutettiin alkamaan sanoilla "vastaavan kaltainen". Kolmannen virkkeen alku muutettiin muotoon "Lakivaliokunta katsoi tuolloin omien tehtäviensä kannalta".

Kappaleen 32 kolmannesta virkkeestä poistettiin sana "jonkinlaisia". Viimeinen virke muutettiin alkamaan "Perustuslakivaliokunnan mukaan ei ole selvää".

Edustaja Zyskowicz ehdotti edustaja Mäkelän kannattamana, että kappale 32 muutetaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä ehdotetun uuden rangaistussäännöksen yhteiskunnallisen tarpeellisuuden arviointi kuuluu lakivaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan harkintaan."

Asiasta äänestettiin. Äänin 9—2 kahden äänestäessä tyhjää valiokunta hyväksyi pohjan edellä todetuin muutoksin.

Kappale 37 päätettiin muuttaa alkamaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä ehdotetun 32 ja 90 §:n sekä rikoslain 50 a luvun 1 §:n muodostama kokonaisuus ei kiellä perustuslain 8 §:n edellyttämällä tavalla perusteluissa esitetyn mukaisesti etämyyntiä yksityiseen käyttöön."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Zyskowicz ja Mäkelä varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille 21.11.2017 viimeistään kello 14.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Zyskowicz ja Mäkelä, B 8.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 22.11.2017 kello 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Matti Marttunen